

کارخانه وشه
کارخانه وشه کارخانه وشه شاپور همه گونه البته
قشنگ ولو کس را که تاکنون از خارج وارد
می شد، با مناسب ترین قیمت برای شما تدارک
می نماید.امته کارخانه وشه همه از احتیاجات
ضروری زندگی و از هر حیث زیبا، محکم و با
اجناس ساخت خارجه برابری می نماید.

ایران

صفحه ۱۶ سال بیست و ششم شماره ۷۳۸۳ پنجشنبه ۱۲ تیر ۱۳۹۹ ۱۰ ذی القعدة ۱۴۴۱ ایران قرن شانزده

خمیر دندان کلورودون
نماینده منحصر به فرد در تمام
ایران.تجارخانه برادران هاگوپیان
و کمپانی.تبریز-تهران
عمده فروشی: سرای رشتی،
تجارخانه برادران هاگوپیان

تجارتخانه برادران هاگوپیان

تهیه و تنظیم:حسن مجیدی

هم آغوش بوعلی سینا و در بقعه آن فیلسوف بزرگ ایران جا داده‌اند. عارف رفت و
به سرای جاودانی منزل کرد ولی هر گز نمرده و نخواهد مرد.

روزنامه اطلاعات- شنبه ۴ بهمن ۱۳۱۲

اصغر قاتل به دام افتاد

دستگیری جاننی قسی القلب

از چندی به این طرف قتل‌های متعددی به‌طرز فجیع در
اطراف طهران وقوع می‌پیوست که هر شونده و بیننده را
متحیر و مبهور و هر قسی‌القلبی را به رقت می‌آورد و
حتی قاتل و مرتکب به ارتکاب قتل اکتفا ننموده پس از
قتل سر مقتول را به کلی از بدن جدا و چشم‌های بعضی از
آنها را با آلتی برنده بیرون آورده، اجساد را عربان و در
خرابه‌های دور از شهر مدفون یا درجاه‌های عمیقی انداخته
و سرمقتولین را در نقاط دیگر زیر خاک پنهان می‌نموده. به
قسمی مرتکب، این عملیات را ماهرانه انجام می‌داده است
که کوچک‌ترین آثار و اماراتی هم برای تعقیب کنندگان و
مأموران کشف جنایات باقی نمی‌گذارد.

بدیهی است به‌همان اندازه که اشخاص جانی و مرتکبین
سعی در استتار عملیات خود نموده و کوشش می‌نمایند
که حتی کوچک‌ترین آثاری را برای مأموران کشف
باقی نگذارند، به همان اندازه هم اشتباه در این خصوص
می‌نمایند. چه جرم و جنایت به خودی خود علائم و آثاری
را دار است که جهت مجرم و جانی مجهول است ولی
جهت آنهاهی که سیر عملی آنها و مشی کارشان در کشف
جرائم و جنایات است مثل صفحات گشاده کتابی است
که از بدو رؤیت کلیه عمل و وضع آن معلوم و محرز است
چه آنکه همین قاتل با وجود زبردستی که داشته است پس
از دو روز کشف جنایت شترخان دستگیر شده بود ولی
به‌واسطه نبودن دلایل مکنفی مرخص شد و دلایل موجوده
که در دست مأموران مربوطه بود ابطاء آن را به‌واسطه
حسدیات بی‌ربط خود معلوم کردند. بالاخره روز پنجشنبه
۱۰ اسفند ماه یک ساعت قبل از ظهر موفق به دستگیری
قاتل با آلات جرم و بر گه می‌شوند.

اسم: علی اصغر- سن: ۴۱ سال
روزنامه کوشش - جمعه ۱۸ اسفند ۱۳۱۲

احصائیه عرض و طول شهر طهران و وسعت و ابعاد
آن و در قسمت آثار جویه ارتفاع شهر و فشار هوا و
درجه حرارت و حتی ایام صاف و ابر هوا هم درج
شده و در قسمت‌های دیگر تعداد نفوس در سنوات
۱۲۶۲ و ۱۲۶۶ و ۱۲۷۰ و سال ۱۳۰۱ و سال ۱۳۱۱ و
طرز عمل سرشماری اخیر و احصائیه ابنیه و عمارات
عمومی و احصائیه نفوس سال ۱۳۱۱ به نسبت
جمعیت در نواحی ده گانه شهر و به نسبت سکنه
داخل و خارج خندق و نسبت به طبقات جمعیت
و نسبت به درجات سن و حالت و به نسبت‌های
تجرد و تاهل و بیه بودن نفوس و تولد و تناسل و
تعدد زوجات و ملل متنوعه و با سواد و بی سواد در
هر یک از نواحی ده گانه و اتباع خارجی و عجزه
و ناقص الاعضاها تمامی به تفصیل با ذکر ارقام
مشخصه درج شده است روی هم رفته این احصائیه
از هر حیث جامع و مفید و بهترین معرف زحمات
مؤسسه بلدیه در سرشماری و تهیه آن می‌باشد.

ذیل تعداد نفوس سال ۱۳۱۱ طهران را به نسبت
نواحی ده گانه و خانسوار در خارج و داخل حرم
خندق درج می‌نمایم.

ناحیه	خانوار	تعداد نفوس
ارک	۶۳۸	۱۴۶۰
دولت	۸۳۰۸	۳۰۶۸۷
حسن آباد	۴۸۹۰	۱۸۳۱۲
سنگلج	۱۰۴۹۰	۴۱۵۲۴
قنات آباد	۸۱۷۲	۳۲۱۶۶
محمدیه	۸۲۸۰	۳۱۵۸۴
شرق	۶۳۱۶	۲۶۷۶۶
بازار	۱۰۷۸۵	۳۹۴۰۹
عودلاجان	۹۶۸۸	۳۵۷۱۴
شهرنو	۲۹۳۳	۷۵۱۷
افراد غیر بلدی به طریق تجمع در ۸ دستگاه		۴۵۰۰۰
جمع	۷۰۵۰۰	۳۱۰۱۳۹

روزنامه کوشش - سه شنبه ۲۵ بهمن ۱۳۱۲

اخیراً از طرف سرویس معارف و احصائیه بلدیه
طهران سرشماری و احصائیه نفوس شهر طهران
در سال ۱۳۱۱ با قطعی بزرگ و مرغوب در حدود
۲۰۰ صفحه به انضمام گراورها و گرافیک‌های
جالب توجه منتشر شده است. احصائیه سرشماری
مزبور سومین احصائیه‌ای است که از طرف بلدیه
طهران منتشر گردیده و بخوبی مشاهده می‌شود
که مزایای مهمی نسبت به احصائیه‌های گذشته از
لحاظ تکمیل اطلاعات و ذکر ارقام و مقایسه‌ها
و گرافیک‌ها دارا است. یک مقدمه جالب توجه
از بنای شهر طهران و طرز عمل سرشماری از
سال ۱۲۶۲ هجری به بعد و شرح جامعی راجع به
موقعیت جغرافیایی و آثار جویه و آب و هوای
طهران و سایر اطلاعات لازمه در احصائیه مزبور
قبل از ذکر ارقام و نقشه جات درج شده و سپس
به ذکر ارقام احصائیه نفوس شهر طهران در سال
۱۳۱۱ که بر اثر سرشماری که از طرف بلدیه به
عمل آمده است پرداخته و بعداً تغییرات وارده
از لحاظ موالید و متوفیات و ازدواج و طلاق و
جداول مقایسه تعداد نفوس در چهار دوره که
سرشماری به عمل آمده مذکور افتاده است.
در هر قسمت از احصائیه اطلاعات مبسوطی طبع
شده که علاوه بر نشان دادن زحمت و دقتی که
در تحصیل و تدوین آنها به عمل آمده معرف یک
سلسله ترقیاتی است که از لحاظ اصلاحات بلدی
با مقایسه نسبت به احصائیه‌های گذشته در پایتخت
ظاهر شده است. در قسمت موقعیت جغرافیایی

اکران نخستین فیلم ناطق ایران

جعفر و گلنار بر پرده نقره‌ای

صحنه‌ای از فیلم دختر لُر

یعنی «آبی رابی» را ساخت، در جواب تمام انتقادها به محتوای فیلم گفت: «ما
آبی رابی را ساختیم که بگویم در ایران هم می‌شود فیلم ساخت.» هر چند سینتا
برای ساخت نخستین فیلم موزیکال و تمام ناطق ایرانی، از امکانات و تجهیزات
هندوستان استفاده کرده، اما اکران دختر لُر نقطه عطفی در تاریخ سینمای ایران
بود. هفت ماه طول کشید تا عبدالحسین سپنتا دختر لُر را در «امپریال کمپانی
بمبئی» بسازد. سینتا که نامش در تیتراژ فیلم به‌عنوان «آرتیست مهم» درج شده
بود نویسنده‌گی (اشعار و مذاکرات) (فیلمنامه) را هم به عهده داشت. تهیه‌کننده
و کارگردان فیلم خان‌بهادر اردشیر ایرانی بوده، او که دو سال پیش نخستین فیلم
ناطق هند یعنی «عالم آرا» را کارگردانی کرده بود حالا علاقه‌مندان به سینما را
در ایران هم با این پدیده آشنا می‌کرد.

همه چیز در لاله زار و روی پرده سینما خوب بود. اما گلنار جسور فیلم،
در دنیای واقعی بی‌مهری‌های زیادی را تجربه کرد. دختر لُر زمانی اکران
شد که بخش عمده‌ای از جامعه سنتی ایران با دستور حکومت در مورد نوع
پوشش می‌جنگید. هنوز دستور کشف حجاب صادر نشده بود و در گوشه
و کنار و میان زنان بخشی از جامعه، نشانه‌هایی از کنار گذاشتن حجاب
دیده می‌شد. در همین شرایط بود که صدیقه سامی‌نژاد (روح انگیز) بدون
حجاب در نقش گلنار ظاهر شد. در مصاحبه‌ای که سال‌ها بعد از اکران
فیلم دختر لُر با رسانه‌ها داشت، از آزار و اذیت‌های مردم شهر گفت، از
سنگ‌هایی که به سمتش پرتاب می‌شد، از طرد شدنش از سوی خانواده
و... هر چند بعد از دختر لُر، سامی‌نژاد باز هم مقابل دوربین سینتا قرار گرفت
و در فیلم «شیرین و فرهاد» هم نقش آفرین بود اما بعد از آن او برای همیشه
با سینما خداحافظی کرد، در سال‌های پایانی عمرش گفت: «به‌خاطر
ناراحتی‌هایی که در موقع فیلمبرداری و بعد از آن چه از طرف فامیل و
چه از طرف مردم کشیدم، هرگز راضی نشدم در فیلم دیگری بازی کنم.»

تصویب ایجاد دارالمعلمین در سراسر کشور

«دارالمعلمین و دارالمعلمات» در سراسر کشور بوجه تأمین کند. در آن جلسه
محمدحاشم میرزا افسر، نماینده سبزوآر، پیشنهاد استفاده از کلمه «آموزشگاه»
به‌جای دارالمعلمین را داد که اکثر نماینده‌ها آن را پسندیدند؛ اما بار دیگر
در شور بعد کلمه «آموزگارستان» پیشنهاد شد. حکمت خواست لایحه
پس از اصلاح به مجلس برگردد؛ او در نوزدهم اسفند ۱۳۱۲ لایحه اصلاح
شده را دوباره به مجلس ارائه داد. این بار به جای دارالمعلمین و دارالمعلمات،
دانشسرای مقدماتی و به جای دارالمعلمین عالی، دانشسرای عالی استفاده
می‌شد. «از این به بعد مدرسه ابتدایی دبستان و معلم آن آموزگار، مدرسه
متوسطه دبیرستان و معلم آن دبیر، مدرسه صنعتی هنرستان و معلم آن هنرآموز،
هر شعبه از مدارس عالی (فاکولته) دانشکده و مجموع شعب عالی (ونیورسیتیه)
دانشگاه و معلم مدارس عالی، استاد نامیده خواهد شد.» این لایحه همان روز
تصویب شد و نام دارالمعلمین عالی به دانشسرای عالی تغییر یافت.

لیلا ابراهیمیان/ روز بیست‌ونهم بهمن ۱۳۱۲، مجلس شورای ملی در نشست
شصت‌وچهارم خود درباره لایحه ایجاد ۲۵ باب دارالمعلمین و دارالمعلمات
وارد شور شد؛ لایحه‌ای که هفت‌روز قبل از طرف وزارت معارف برای
تأسیس دارالمعلمین جهت تأمین معلم به مجلس شورای ملی تقدیم شد تا
کمسیون بوجه مورد نیاز را تأمین کند.

علی اصغر حکمت که کفیل وزارت معارف (فرهنگ) شد، درباره نحوه
آموزش در ایران حکمت کرده خودش اولین رئیس دانشگاه تهران شد و
توسعه جدی آموزش با او آغاز شد. حکمت در گام اول خواست در کنار
تأسیس دانشگاه تهران، به وضعیت دارالمعلمین سروسامان دهد. دارالمعلمین
مرکزی در سال ۱۲۹۸ در تهران تأسیس و ۹ سال بعد در مهر ۱۳۰۷ در دوران
وزارت یحیی قراقرز دوره «عالی» به آن افزوده شد؛ دارالمعلمین عالی. اما
استقبال از آن کم بود و بیشتر تحصیلکرده‌ها راه دانشگاه‌های اروپایی را در
پیش می‌گرفتند. تاآنکه وزارت معارف از مجلس کمک خواست؛ در روز
پنج‌شنبه، ۳۱ مرداد ۱۳۰۸ مجلس این ماده را تصویب کرد: «وزارت معارف
مکلف است هر ساله جهت تکمیل فن تعلیم و تربیت اعتبار کمک خرج
تحصیل لاقفل پانزده نفر محصل در دارالمعلمین عالی در بوجه سنواتی
وزارت معارف منظور بدارد.»

در دوره ریاست عیسی صدیق دارالمعلمین عالی از تیر ۱۳۱۱ به ساختمان
نگارستان منتقل شد تا بتوانند در ساختمان جدید از امکانات بهتری بهره‌مند
شود؛ اما دوران طلایی آن به ریاست حکمت برمی‌گردد. در ۲۹ بهمن ۱۳۱۲
حکمت لایحه‌ای را در مجلس شورای ملی به شور گذاشت تا برای برپایی ۲۵

